

Asielzoekers in de Kerk

Enkele opmerkingen en adviezen

Asielzoekers in de Kerk

Enkele opmerkingen en adviezen

Een uitgave van Gave Veste vzw
in samenwerking met de Federale Synode

Federale Synode
Synode Fédéral

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Bijbelse inspiratie	6
Nieuwe bezoekers in onze kerken	9
De asielpcedure: uitdagingen & kansen	11
Bekering en doop	13
Discipelschap en kerkleven	16
Enkele tips bij de asielaanvraag	17

VOORWOORD

Dat het vluchtelingenprobleem onze maatschappij en onze kerken zou bereiken was voorspelbaar, al hadden velen wellicht de omvang ervan onderschat. Honderdduizenden, zo niet miljoenen zijn onderweg naar een beter bestaan en velen van hen hopen dat in Europa te vinden. Dat stelt ons als burgers en als christenen voor een grote vraag en verantwoordelijkheid: hoe zullen wij hiermee omgaan? In een eerste hoofdstukje 'Bijbelse inspiratie' hopen we duidelijk te maken dat gastvrijheid en hulp aan vreemdelingen en andere noodlijdenden voor gelovigen vanzelfsprekend zou moeten zijn. Maar verder is de reikwijdte van deze brochure eerder beperkt. Zij wil een handreiking bieden in specifieke omstandigheden, namelijk daar waar de asielzoeker op basis van zijn christelijk geloof beroep doet op de overheid om de status van erkend vluchteling te verkrijgen, omdat hij vervolging riskeert in het land van herkomst. Welke rol kan of mag de plaatselijke kerk daarin op zich nemen?

De opmerkingen en adviezen die verder te lezen zijn beperken zich vooral tot deze vraag. We zijn ons ervan bewust dat omstandigheden zoals de oorsprong en achtergrond van vluchtelingen divers zijn en snel kunnen evolueren, en het is ook heel goed mogelijk dat Belgische of Europese wetgeving in de toekomst kan wijzigen, maar in het huidige bestel hopen wij dat dit document van nut kan zijn voor de protestants-evangelische kerken in ons land.

Namens de werkgroep,

Jacques Rommel

Brussel, september 2016.

BIJBELSE INSPIRATIE

Het vreemdeling zijn is een belangrijk thema doorheen heel de Bijbel:

- Abraham woonde als vreemdeling in het land.
- Mozes vertoefde als vreemdeling in Egypte, en ging nooit het beloofde land binnen.
- Daniël was als Jood een vreemdeling in Babylonië.
- Naomi verbleef als vreemdelinge bij de Moabieten.
- Ruth was een vreemde in Israël. “Ze knielde, boog diep voorover en zei: ‘Waarom heb ik het te danken dat u zo goed voor mij bent, terwijl ik toch maar een vreemdeling ben?’” (Ruth 2:10)
- Esther was een vreemdelinge aan het hof van Ahasveros.
- Rachab, die voorkomt in het geslachtsregister van Jezus, was een vreemdelinge.
- David noemt zichzelf een vreemdeling op aarde: “Ik ben een vreemdeling op aarde, verberg uw geboden niet voor mij.” (Ps. 119:19)
- Het hele Joodse volk woonde als vreemdeling in Egypte.
- Het tienstammenrijk (Israël) werd in ballingschap gevoerd naar Assyrië.
- Het tweestammenrijk (Juda) werd in ballingschap gevoerd naar Babylonië.
- Vanaf 70 na Chr. begon de diaspora en werden de Joden verspreid over de gehele wereld, en door de hele geschiedenis heen kenden ze vervolging en discriminatie. In 1948 kregen ze hun eigen natie, maar die is nog steeds niet erkend door een aantal buurlanden. Ze worden beschouwd als vreemde indringers in Palestina.
- De Heer Jezus zelf wandelde als vreemdeling op deze aarde. Hij hoorde hier niet thuis.

God vraagt van ons zorgzaam te zijn voor alle vreemdelingen, voor zover dat in ons vermogen ligt als kerk. “Iemand die als vreemdeling in jullie land verblijft, mag je niet onderdrukken. Behandel vreemdelingen die bij jullie wonen als geboren Israëlieten. Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte. Ik ben de HEER, jullie God.” (Lev. 19:33-34)

Ex. 23:9 Vreemdelingen mag je niet uitbuiten. Jullie weten immers hoe het voelt om vreemdeling te zijn, omdat jullie zelf vreemdelingen zijn geweest in Egypte.

Lev. 25:35 Wanneer een van jullie tot armoede vervalt en zich niet kan handhaven, moet je hem bijstand verlenen, zoals je ook een vreemdeling zou helpen die bij je te gast is; je mag hem niet laten verkommeren.

2 Kron. 6:32-33 (gebed van Salomo) Ook wanneer een vreemdeling, die niet tot uw volk Israël behoort en die uit een ver land hierheen is gekomen vanwege uw grote naam, vanwege uw sterke hand en opgeheven arm – wanneer zo iemand hierheen komt en een gebed richt naar deze tempel, aanhoor hem dan vanuit de hemel, uw woonplaats, en doe wat hij U vraagt. Dan zullen alle volken op aarde uw naam leren kennen en ontzag voor U tonen, zoals uw volk Israël dat doet, en zij zullen weten dat uw naam verbonden is aan deze tempel die ik heb gebouwd.

Mat. 25:35-40 “Want Ik had honger en jullie gaven Mij te eten, Ik had dorst en jullie gaven Mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen Mij op, Ik was naakt, en jullie kleedden Mij. Ik was ziek en jullie bezochten Mij, Ik zat gevangen en jullie kwamen naar Mij toe.” Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden: “Heer, wanneer hebben wij U hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en U te drinken gegeven? Wanneer hebben wij U als vreemdeling gezien en opgenomen, U naakt gezien en gekleed? Wanneer hebben wij gezien dat U ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar U toe gekomen?” En de Koning zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan.”

1 Petr. 2:11 Geliefde broeders en zusters, u bent als vreemdelingen die ver van huis zijn; ik vraag u dringend niet toe te geven aan zelfzuchtige verlangens, die uw ziel in gevaar brengen.

Ef. 2:19 Zo bent u dus geen vreemdelingen of gasten meer, maar burgers, net als de heiligen, en huisgenoten van God.

Heb. 11:13-16 Zij allen zijn in geloof gestorven; wat hun beloofd was zagen ze geen werkelijkheid worden, ze hebben slechts een glimp ervan begroet, en ze zeiden van zichzelf dat zij op aarde leefden als vreemdelingen en gasten. Door zo te spreken lieten ze blijken op doorreis te zijn naar een vaderland. En daarmee bedoelden ze niet het vaderland waaruit ze weggetrokken waren, anders waren ze daarheen wel teruggekeerd. Nee, ze keken reikhalzend uit naar een beter vaderland: het hemelse. Daarom schaamt God zich er niet voor hun God genoemd te worden en heeft hij voor hen een stad gereedgemaakt.

De vluchteling op doorreis

NIEUWE BEZOEKERS IN ONZE KERKEN

Steeds vaker worden onze kerken bezocht door mensen uit andere culturen, en met name door asielzoekers met of zonder papieren. Deze mensen zijn ofwel gevlucht omdat ze christen waren in een land waar vervolging heerst, ofwel zijn ze in ons land in aanraking gekomen met het evangelie. We mogen niet veralgemenen, maar doorgaans gaat het om ‘jonge’ christenen, met andere woorden mensen die geen jarenlang kerkelijk lidmaatschap kenden. Evenzeer gaat het – opnieuw zonder te veralgemenen – heel dikwijls om mensen uit moslimlanden. We hebben het over een wereldwijd fenomeen van mensen die op de vlucht zijn uit deze landen waar de kerk vervolgd wordt, al dienen we tevens op te merken dat christenvervolging zich niet uitsluitend beperkt tot moslimlanden.

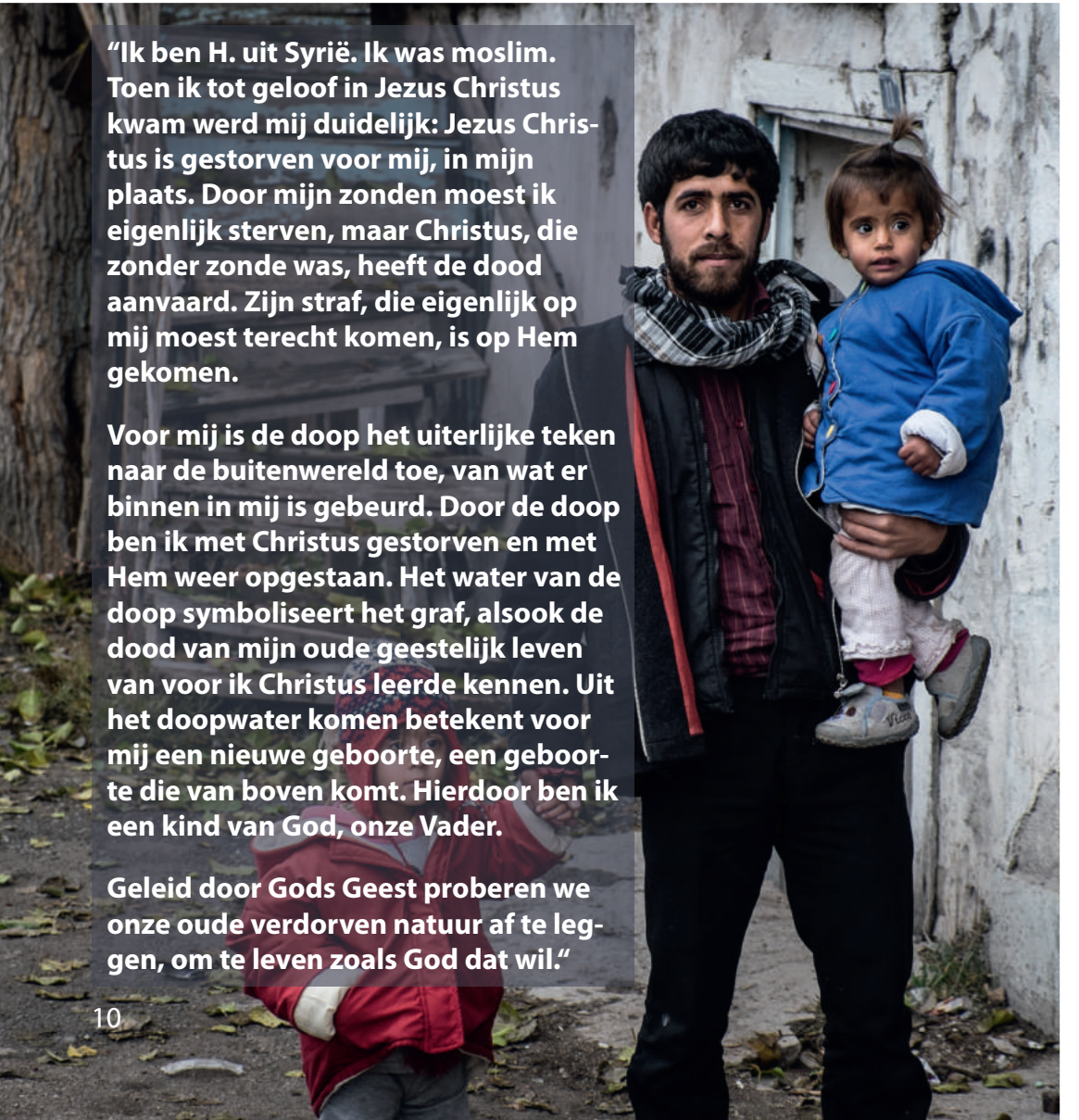
Vrijheid van godsdienst is een mensenrecht dat is opgenomen in de Conventie van Genève, en daaruit volgt dat christenvervolging in het land van herkomst een gegronde reden is om asiel te verkrijgen in ons land. In dit document willen we dieper ingaan op dit thema met de bedoeling om onze lidkerken meer informatie aan te reiken over de kansen en gevaren hieromtrent.

In de eerste plaats moeten we vaststellen dat de komst van nieuwe culturen uitgelezen kansen biedt aan onze kerkgemeenschappen. Niet alleen groeien ze in aantallen, maar ook in diversiteit en openheid. Bovendien gaat het om mensen die zich meestal grote offers hebben getroost omwille van hun geloof in Christus. Sommigen onder hen kenden vervolging of marteling, gevangenschap, uitsluiting, en hebben have en goed achtergelaten omwille van de naam van Christus. Dat kan niet anders dan inspirerend werken. Vele van deze gelovigen hebben bij aankomst in ons land en in onze kerken materiële en geestelijke noden: onderwijs, levensonderhoud, een woning, werk, rijbewijs, administratieve hulp.

Hiervoor kunnen ze terecht bij de OCMW's (tenminste indien ze niet illegaal in het land zijn) en hun eigen netwerken, maar ze zullen ook een

beroep doen op de gemeenten. Deze zijn in sommige gevallen hun eerste opvangplaats, hun eerste netwerk, hun familie op vreemde bodem.

Dat vraagt om aandacht en solidariteit vanwege de leden van de kerk, en dat beschouwen we als een goede zaak. Het evangelie krijgt door het beoefenen van de gastvrijheid tegenover vreemden handen en voeten. Gelukkig zijn het niet alleen de kerken die solidair zijn met vluchtelingen. Er zijn meerdere organisaties die zich hun lot aantrekken en goed werk doen.

“Ik ben H. uit Syrië. Ik was moslim. Toen ik tot geloof in Jezus Christus kwam werd mij duidelijk: Jezus Christus is gestorven voor mij, in mijn plaats. Door mijn zonden moest ik eigenlijk sterven, maar Christus, die zonder zonde was, heeft de dood aanvaard. Zijn straf, die eigenlijk op mij moest terecht komen, is op Hem gekomen.

Voor mij is de doop het uiterlijke teken naar de buitenwereld toe, van wat er binnen in mij is gebeurd. Door de doop ben ik met Christus gestorven en met Hem weer opgestaan. Het water van de doop symboliseert het graf, alsook de dood van mijn oude geestelijk leven van voor ik Christus leerde kennen. Uit het doopwater komen betekent voor mij een nieuwe geboorte, een geboorte die van boven komt. Hierdoor ben ik een kind van God, onze Vader.

Geleid door Gods Geest proberen we onze oude verdorven natuur af te leggen, om te leven zoals God dat wil.”

DE ASIELPROCEDURE: UITDAGINGEN & KANSEN

Het christen zijn of worden opent voor de immigrant zoals reeds aangehaald perspectieven om legaal in ons land te mogen verblijven. Dat is een goede en terechte zaak. Anderzijds is de verleiding om dit argument bij de asielprocedure in te roepen zonder dat er sprake is van een oprechte bekering natuurlijk niet denkbeeldig. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) is zich daar terdege van bewust, en zal aanvragen die op deze grond worden gedaan grondig onderzoeken. Het is de verantwoordelijkheid van de kerken om hier evenzeer omzichtig en integer mee om te gaan.

Voor zover de ervaring tot op heden reikt zal de asielzoeker die het argument van geloofsvervolging in zijn land van herkomst inroept, en dit op een geloofwaardige manier kan getuigen en staven, in eerste instantie toelating verkrijgen om het land binnen te komen. Na enige tijd, variërend van enkele weken tot maanden, zal de persoon opnieuw worden uitgenodigd voor een diepgaand gesprek. Tijdens dat gesprek zal hij of zij uitvoerig worden ondervraagd over de grondslagen en de praktijk van zijn of haar geloof. Tevens zal het getuigenis moeten onderbouwd worden met documenten uit het land van herkomst, en/of vanwege de kerk waar de persoon gemeentelid is. Vooral het eerste is belangrijk, maar in de praktijk veelal onmogelijk omdat kerken in landen met christenvervolging dikwijls clandestien moeten functioneren.

Documenten door onze kerken verstrekt kunnen zijn: een doopakte, een begeleidende brief vanwege de kerkleiding, een getuigenis van de gelovige en eventueel referenties van vrienden of kennissen. Ook getuigenissen op sociale media, lidmaatschappen van christelijke organisaties of activiteiten die ontplooid worden in de gemeente kunnen bijdragen tot een gunstige beoordeling. Het is belangrijk dat de ondersteunende brieven en getuigenissen zich beperken tot een getuigenis over het geloof van de aanvrager. Uitspraken over de procedure of over de voorgeschiedenis, of over de autoriteiten van het land van herkomst komen ons niet toe en bieden geen meerwaarde. Het is de taak van het CGVS om over deze dingen te oordelen.

Uiteraard is het allerbelangrijkste de bekering zelf. De christen zal een aantal inhoudelijke vragen moeten beantwoorden en er zal gepeild worden naar de diepere motivatie. Zo'n gesprek kan enige tijd in beslag nemen en een gedegen kennis van de Bijbel en de kerkelijke organisatie zijn noodzakelijk.

Indien de asielzoeker om een andere reden dan zijn christen zijn een aanvraag heeft ingediend, en pas na aankomst in ons land tot bekering is gekomen, dan kan het zijn dat zijn oorspronkelijke argumenten door het CGVS wel of niet ontvankelijk zijn bevonden.

In beide gevallen is het nuttig om de bekering als argument in te brengen. Dit kan beschouwd worden als nieuw juridisch element bij een nieuwe aanvraag na een eerdere afwijzing, of als bijkomend argument bij een lopende procedure.

Dit mag echter nooit overhaast of lichtzinnig gebeuren, want we vermelden reeds dat de gelovige terdege ondervraagd zal worden over de inhoud en beleving van zijn of haar geloof.

BEKERING EN DOOP

Wat kan de kerkleiding doen om de gelovige asielzoeker te helpen? Wanneer een immigrant te kennen geeft christen te zijn, dan is het de taak van de kerk hem (m/v) op te nemen als bezoeker van de gemeente en gastvrij te ontvangen.

Wanneer het gaat om iemand die christen was in het land van herkomst, getuigend en gedoopt, dan kan hij na enige tijd lid worden van de gemeente.

Indien het gaat om een pas bekeerde of belangstellende, dan is het van belang om deze persoon te begeleiden naar een volwaardige bekering en doop. Dit dient niet overhaast te gebeuren. Ook mensen uit ons land dopen we niet lichtvaardig.

Het is absoluut te ontraden om mensen te dopen met de bedoeling hun asielprocedure vooruit te helpen.

Ten eerste is een overhaaste doop niet in het belang van de asielzoeker. De doop is een belangrijke stap tussen bekering en discipelschap, en je kan maar één keer als christen gedoopt worden. Het zou jammer zijn indien deze stap niet bewust en met de juiste ingesteldheid zou gebeuren.

Ten tweede is het niet goed voor de kerk. We willen graag ware discipelen vormen, veeleer dan alleen maar dopelingen.

Ten derde veroorzaakt een doop om de verkeerde redenen een uitholling van onze geloofwaardigheid bij de autoriteiten, en met name het CGVS. Net zoals er sprake kan zijn van 'schijnhuwelijken' moeten we beducht zijn voor 'schijnbekeningen'.

We adviseren derhalve om tot de doop over te gaan wanneer men de dopeling voldoende kent, en er voldoende tijd en aandacht is geïnvesteerd in een dooptraject dat bestaat uit onderwijs, persoonlijke begeleiding en deelname aan het kerkleven. Ook zal voorafgaand aan de doop tijdens gesprekken uit het getuigenis van de dopeling moeten blijken dat hij een persoonlijk geloof heeft overeenkomstig met wat de Bijbel ons leert.

Wanneer een doop heeft plaatsgevonden kan een doopakte verstrekt worden. Deze kan eventueel begeleid zijn van een brief vanwege de kerkleiding met een beschrijving van het dooptraject en een getuigenis over het geloofsleven van de dopeling. Ook de dopeling zelf kan een afschrift maken van zijn getuigenis bij zijn bekering en doop.

DISCIPELSCHAP EN KERKLEVEN

Het spreekt vanzelf dat de taak van de kerk zich niet beperkt tot de eerste fase in het geloofsleven. Het zal nodig zijn om nadien de nieuwe leden van de kerk te begeleiden, en op te leiden tot volwaardige, participerende leden van de kerk en ware discipelen. Het is heel goed mogelijk dat deze opdracht gepaard gaat met moeilijkheden. In sommige gemeenschappen wordt afwijzend gereageerd op een bekering. Uitsluiting uit de familie of uit de vriendenkring of kwalijke consequenties voor de familie in het land van oorsprong behoren tot de mogelijkheden. Hou er rekening mee dat sommige bekeerlingen hun christen zijn een tijdlang zullen verbergen voor hun omgeving. Bij het maken en verspreiden van foto's van doop en gemeenteleven is uitdrukkelijk toelating van de betrokkene vereist.

“Ik ben L. uit Iran. Ik ben streng islamitisch opgevoed, maar na verloop van tijd volgde ik in België deze regels niet meer goed op. Ik voelde me niet geaccepteerd bij God. Toen mijn man in België tot geloof in Jezus kwam, zag ik een duidelijke positieve verandering bij hem. Hij was echt gelukkig in Jezus, ik was daar jaloers op. Ik volgde Bijbellessen en ging naar de kerk. Ik leerde veel van de Bijbel. Ik had geen rust, maar toen ik tot geloof kwam werd ik echt rustig. Voor mij betekent de doop dat ik bevrijd ben van zonde. Ik hoef me niet meer schuldig te voelen. Jezus heeft mij vrijgekocht. God accepteert mij. Door de doop wil ik in het licht met God wandelen. Ik heb Jezus in mijn hart. Hij is de koning van mijn leven.”

ENKELE TIPS BIJ DE ASIELAANVRAAG

Wanneer de asielzoeker zich aandient bij het CGVS zal hij:

- in staat moeten zijn om getuigenis te geven over zijn christen zijn naar anderen toe, in het gastland en/of het land van herkomst.
- in staat moeten zijn om zijn bekering en doop te motiveren.
- bekend moeten zijn en betrokkenheid tonen met het soort kerk waartoe hij behoort.
- basiskennis moeten hebben van de belangrijke geloofswaarheden en de achtergronden van de christelijke denominatie waarbij men zich heeft aangesloten.

De vragen die gesteld worden kunnen zoals gezegd tamelijk uitgebreid ingaan op de kennis van de geloofswaarheden en de Bijbel. Het is echter belangrijker om integer en geloofwaardig over te komen dan om alle antwoorden foutloos te weten.

- We adviseren dat de asielzoeker zich zou laten bijstaan door een pro-Deoadvocaat die goed bekend is met de problematiek, ter zake deskundig is en een hart heeft voor dit soort cliënten.
- We adviseren ook om de asielzoeker te laten bijstaan door een of meerdere geloofsgenoten van dezelfde nationaliteit die op de hoogte zijn van de procedures om geestelijke en praktische ondersteuning te geven in de eigen taal.
- We adviseren om de asielzoeker een vriend of 'buddy' toe te wijzen binnen de kerk voor geestelijke en praktische ondersteuning.

De kerk is verantwoordelijk voor het proces van begeleiding en vorming, maar niet voor het resultaat! Een gunstig resultaat bij de procedure kan niet afgedwongen worden, en niet allen zullen doorheen de tijd trouwe christenen blijven.

We verwijzen naar de gelijkenis van de zaaier: niet alle zaad draagt veelvoudig vrucht. Sommige bekeerde asielaanvragers zullen wellicht teruggestuurd worden naar het land van herkomst. Mogelijk heeft God daar een bedoeling mee; zeker valt dit niet buiten Gods terrein. We adviseren om deze onfortuinlijke personen zo goed mogelijk bij te staan in het proces van hun terugkeer, voor zover dat in de mogelijkheden van de plaatselijke kerk ligt.

“Ik ben N. uit Afghanistan. Door contact met een Iraanse christin en de kerk kreeg ik interesse in de Bijbel en in het christelijk geloof. Ik ging Bijbellessen volgen en ging naar de kerk. Toen ik tot geloof kwam in Jezus Christus werd ik een kind, een dochter van God, terwijl mijn vader mij na mijn doop verstoten heeft. De doop is belangrijk voor mij, omdat dit een bevestiging is dat ik tot geloof in Jezus Christus ben gekomen. Daarmee heb ik een nieuw leven gekregen. Ik ben gestorven met Christus en ik ben met Hem opgestaan. Voordat ik tot geloof kwam, had ik mijn oude leven. Met de doop heb ik mijn nieuwe leven in Christus. Ieder mag weten dat ik echt geaccepteerd ben door God.”

Credits

Dit document van de Federale Synode kwam tot stand in samenwerking met Gave Veste, een christelijke vzw die de belangen van vreemdelingen en staatlozen behartigt en de kerken training en ondersteuning biedt om asielaanvragers gastvrij te ontvangen in de kerk (via o.a. buddy, animatie, kinderkampen, etc.). Voor meer informatie: www.gaveveste.be

Een uitgave van Gave Veste vzw

